

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 12-02-2262 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'
א"פ 12-02-2291 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' סגן הנשיא, השופט אסף זגורי

בעניין החסויים: 1. פלונית

2. פלוני

המבקשים 1. אלמוני
2. אלמונית

נגד

המשיבים 1. פלמונית
2. עמותת "גג לנזקק ולחוסה"
3. האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה וצפון

החלטה

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- א. ההליך:
1. בפניי בקשה מטעם אלמוני ואלמונית, כי יותקנו מצלמות בבית הוריהם החסויים והסיעודיים בתוך החדרים, באזורי המגורים ובאזורי הכניסה מחוץ לבית.
- ב. רקע עובדתי:
2. עסקינן בסכסוך ממושך בין המשיבה לבין המבקשים בעניין האפוטרופסות על הוריהם. יש לציין כי הורי הצדדים הוצאו מבית אבות בהתאם להחלטת חברי, כב' השופט גיוסי ועברו להתגורר בביתם תוך קבלת טיפול סיעודי מעובדים שכירים. החסויים הינם דימנטיים ללא יכולת שיפוט, תובנה, תקשור ו/או ביטוי עצמי והם תלויים לחלוטין בזולת.
3. עוד יצוין, כי כיום מצב הדברים הוא כזה שפלמונית היא זו שפועלת כאפוטרופא למעשה על גופם של החסויים בכל הנוגע לטיפול הפיזי בהם; היא זו שדואגת להם, מטפלת בהם (ללא עובדים סיעודיים), מצויה בקשר עם גורמי בריאות וטיפול רפואיים, גרה בביתם, מנקה אותם, סועדת את הוריה אך מנגד היא גם זו שבעטיה לא מועסקים עובדים סיעודיים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'

א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שיטפלו בהורים אותם היא מפטרת באופן שכיח והיא הגורם לכך שאחיה נמנעו מלבקר את
2 ההורים החסויים.
3
4 .4 על מנת לבחון האם פלמונית יכולה לעמוד בקריטריונים לשמש כאפוטרופא על הוריה ובשל
5 נסיבות העניין ומורכבותן קבעתי, כי היא תעבור אבחון פסיכולוגי אשר יבחן מידת
6 התאמתה ואי מסוכנותה של המבקשת להורים באם תתמנה כאפוטרופוסית לגופם, במצב
7 הנוכחי (כשהם בביתם) ובכלל.
8
9 .5 חרף החלטתי זו והסכמתה של המשיבה לבצע הבדיקה לא השכילה היא לעשות כן עד לשעה
10 זו תוך שניסתה לבטל החלטה זו שניתנה בהסכמתה. בנוסף, בהתאם להחלטתי מיום
11 29.09.13 היה על המשיבה לפנות את בית הוריה עד ליום 27.10.13 דבר שאף הוא, למיטב
12 ידיעת בית המשפט, לא נעשה.
13
14 .6 בשל כל האמור לעיל ונוכח ניסיון העבר חוששים יתר ילדי החסויים לשלומם של הוריהם
15 המצויים למעשה בשליטה אבסולוטית של הגב' פלמונית ולכן עותרים הם כאמור להתקין
16 מצלמות בבית הוריהם.
17
18 **טענות המבקשים:**
19
20 .7 טענו המבקשים, כי קיימת סכנה ממשית לשלומם של הוריהם מצד המשיבה, כן לטענתם
21 התרחשו מספר אירועים לאביהם בגינם מצבו הבריאותי הדרדר וקיים חשש שמא הגורמת
22 לכך הינה המשיבה.
23
24 .8 כן נטען על ידי המבקשים, כי חרף החלטות בית המשפט לפיה היא לא תהיה נוכחת
25 בביקוריהם אצל ההורים, בוחרת היא להתעלם מהחלטות בית המשפט ומפגינה את
26 נוכחותה (לכל הפחות בסביבת הבית).
27

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'

א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המבקשים תיארו ארוכות שורה של מקרים המעידים לטעמם, כי התנהגותה של המשיבה
2 מהווה חשש כבד לפגיעה בהוריהם ועל כן, יש לדבריהם בשלב זה להבטיח את שלומם
3 באמצעות התקנת מצלמות אבטחה בתוך ביתם.
4
- 5 **ד. עמדת ב"כ היועמ"ש:**
- 6
7 10. ב"כ היועמ"ש הודיע, כי הוא מותיר ההחלטה לשיקול דעת של בית המשפט.
8
- 9 **ה. עמדת העו"ס לסדרי דין:**
- 10
11 11. העו"ס לסדרי דין מסרה בתגובתה, כי התייעצה עם העו"ס מטעם עמותת "גג לחוסה
12 ולנזקק" וככלל אין התנגדות מטעם שתיהן להתקנת מצלמות וזאת כל עוד המצלמות לא
13 מנוצלות על ידי הצדדים "ככלי נשק" בסכסוכים ביניהם. כן ציינה העו"ס לסדרי דין, כי
14 המבקשים חייבים יהיו לקחת אחריות על הצפייה, במצלמות שכן העמותה איננה יכולה
15 ליתן שירות מסוג זה.
16
- 17 **ו. עמדת האפוטרופא – עמותת "גג לחוסה ולנזקק"**
- 18
19 12. האפוטרופא במינוי בית המשפט מסרה כי היא מסכימה לבקשה. לשיטתה יהיה בכך כדי
20 לאפשר הפיקוח הנדרש על העובדים הסיעודיים, דרכי הטיפול בחסויים וכיו"ב.
21
- 22 13. האפוטרופא במינוי אף ביקשה להעסיק גוף חיצוני שיצפה מדגמית בתצלומים המתקבלים
23 תוך התחייבות לשמירת צנעת הפרט.
24
25
26
27

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'

א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **ז. עמדת המשיבה:**
- 2
- 3 14. לטענת המשיבה, התקנת מצלמות ומתן אפשרות צפייה יהוו פגיעה חמורה בפרטיות
- 4 ההורים שלו היו יכולים לעשות כן, היו מתנגדים לכך בתוקף.
- 5
- 6 15. כן טענה המשיבה, כי לעת עתה אין להטיל דופי בעבודת המטפלים ואין הצדקה לעקוב אחר
- 7 פעילותם באמצעות התקנת מצלמות. בהקשר זה הוסיפה המשיבה, כי מעקב צמוד
- 8 במצלמות עלול להוביל את המטפלים להמעיט בדיבור, בהתלוצצויות וכד' על מנת לחסוך
- 9 מבוכה, באופן שיפגע באווירה סביב ההורים.
- 10
- 11 16. עוד היא הוסיפה, כי המתרחש בבית אינו צריך להיות תחת פיקוח של גורמים זרים וגורמים
- 12 עוינים לרבות בנות זוגם של המבקשים.
- 13
- 14 17. המשיבה ציינה, כי כדי להבטיח שלהורים יהיה טיפול ראוי ניתן לנקוט באמצעים שונים
- 15 ומהימנים כמו ביקורים תכופים וביקורי פתע בהם ניתן להתרשם מהטיפול בהורים. כן
- 16 לטענתה ניתן בכל עת להשתמש בתכנת הסקייפ באמצעות מחשבים ניידים שבשימוש
- 17 המטפלים.
- 18
- 19 18. בשולי תגובתה ציינה המשיבה, כי כל עוד לא הוכח שנגרם להורים נזק, אין הכרח בהתקנת
- 20 מצלמות ויש להימנע משימוש באמצעי טכני ופולשני זה.
- 21
- 22 19. לאור כל זאת, עמדת המשיבה היא כי דין הבקשה דחייה.
- 23
- 24 **ז. דיון והכרעה:**
- 25
- 26 20. לאחר עיון בבקשה ובתגובות כלל הצדדים ושקילת טובת החסויים, מצאתי כי יש להורות
- 27 על התקנת מצלמות בביתם. אבהיר כעת הדרך למסקנה זו.
- 28

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 12-02-2262 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'
א"פ 12-02-2291 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **על הזכות לפרטיות כזכות יסוד חוקתית יחסית:**
- 2
- 3 21. הזכות לפרטיות הוכרה זה מכבר בשיטת המשפט הישראלית - עוד בטרם חקיקתו של חוק
- 4 הגנת הפרטיות. חוק הגנת הפרטיות העלה את הזכות לפרטיות לזכות מעין קניינית, ועם
- 5 חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו "עלתה הפרטיות במעלות ערכי החברה בישראל והפכה
- 6 זכות יסוד" (ע"א 1917/92 סקולר נ' ג'רבי, פ"ד מז(5) 775, 764)
- 7
- 8
- 9 **התקנת מצלמות בביתם של החסויים מהווה פגיעה בפרטיות:**
- 10 22. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות תשמ"א 1981 קובע את העניינים הנחשבים כפגיעה בפרטיות.
- 11 "פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:
- 12 1. בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת.
- 13 2.
- 14 3. צילום אדם כשהוא ברשות היחיד."
- 15
- 16 23. בענייננו, את המונח "רשות היחיד" כמופיע בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו וכמופיע בחוק
- 17 הגנת הפרטיות, יש לפרש בהיבט ובזיקה לחוק בו מופיעים מונחים אלו ועל פי ערכי היסוד
- 18 עליהם באים להגן חוקים אלו. "רשות היחיד" בזיקה לחוקים אלו, הוא המקום בו מצפה
- 19 אדם כי לא יופרע ע"י אחר ויזכה לפרטיות מלאה במעשיו, וגם אם לאחר יש רשות כניסה
- 20 לאותו מקום.
- 21
- 22 24. במאמר "האזנת סתר ומעקבים אלקטרוניים נסתרים" משפטים יד' בעמ' 535, כותב
- 23 המחבר אלכס שטיין:
- 24 "נראה איפוא כי על פני התפישה התוחמת את אזורי הפרטיות המוגנים
- 25 יותר על בסיס של קניין, יש להעדיף תפיסה רחבה יותר, המגדירה,
- 26 כאמור, את רשות היחיד מתוך רצון להגן על פרטיותו של אדם ולא על
- 27 פרטיותו של מקום. תפישה זו מודדת, כאמור, את רשות היחיד על פי
- 28 קריטריון דינאמי של ציפייה לגיטימית לפרטיות ולא על פי קריטריון
- 29 סטטי התוחם את רשות היחיד על בסיס נכסי".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'
א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 25. אין ספק בענייננו, כי ביתם של החסויים הינו רשות היחיד ועל כן הצבת מצלמות בבית
3 החסויים מהווה פגיעה בפרטיות.
4
5 26. יחד עם זאת, הזכות לפרטיות, כמו כל זכות אחרת, אינה זכות מוחלטת – אלא זכות יחסית,
6 ואין לומר כי יש לה מעמד של בכורה בכל מקרה (ר' ע"א 1917 לעיל בעמ' 773). כאשר זכות
7 זו מתנגשת עם זכויות אחרות או עם אינטרסים אחרים יש לבחון את מכלול הגורמים
8 והערכים הנוגעים לעניין ולשקלל אותם במסגרת הוראת הדין (ראו שם).
9
10 27. חוק הגנת הפרטיות עצמו מאזן את הזכות לפרטיות עם ערכים ואינטרסים אחרים; מטרת
11 החוק היא להגן על פרטיותו של אדם ועל כן הוא אוסר פגיעה כזו (סעי' 1 לחוק). יחד עם
12 זאת, ניסיון החיים מלמד שאדם מוכן לוותר על פרטיותו בשביל מטרות שונות ולמען
13 אינטרסים שונים. כדי לאזן בין אינטרסים אלה לבין הזכות לפרטיות קובע סעי' 1 לחוק "לא
14 יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו", וסעי' 3 לחוק מאפשר "הסכמה - במפורש או
15 מכללא". דהיינו, אדם יכול לוותר על פרטיותו, דבר השולל את עצם הפגיעה בפרטיות.
16
17 28. חוק הגנת הפרטיות מאזן בין האינטרסים השונים גם בהגנות שהוא מעניק, כאשר לענייננו
18 רלבנטיות במיוחד ההגנות שנקבעו בסעיף 18(2)(ב), 18(2)(ג) לחוק ואשר יידונו בהמשך.
19
20 **על זכות החסויים לפרטיות ועל שיקול הדעת המוקנה לאפוטרופוס במתן הסכמה לפגיעה**
21 **בפרטיות:**
22
23 29. כאשר מדובר בחסוי, יש לאזן את זכותו לפרטיות עם אינטרסים אחרים הנובעים מעצם
24 היותו חסוי ומהצורך לטפל בו ולהגן עליו, כגון הצורך בהעברת מידע הנוגע לו לפקיד סעד
25 ולביהמ"ש כדי לאפשר למנות לו אפוטרופוס, וחשיפת מידע הנוגע לו בפני האפוטרופוס שלו
26 כדי שיוכל לטפל בענייניו, ובפני האפוטרופוס הכללי כדי שיוכל לפקח על האפוטרופוס (ר'
27 סעי' 38, 39, 47, 51, 70 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962 ועוד ראו
28 בהרחבה: תמ"ש (י-ם) 26850/97 פלוני נ' פלונית, חסויה (23/08/1999)).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'
א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

30. אפוטרופוס על חסוי מתמנה על פי חוק הכשרות המשפטית והחוק הוא שמגדיר את
סמכויותיו. החוק גם נוקט בדרכים שונות כדי להבטיח שהאפוטרופוס ימלא את תפקידו
בצורה טובה ויפעל למען האינטרסים של החסוי. בסעי' 41 לחוק נקבע כי על האפוטרופוס
לנהוג לטובת החסוי "בדרך שאדם מסור היה נוהג בנסיבות הענין" (ראו תמ"ש (י-ם)
26850/97 לעיל). משכך הן הוראות הדין, הרי שעל האפוטרופוס לאזן הזכות לפרטיות עם
אינטרסים וזכויות אחרות של החסויים, כשהשיקול המנחה הינו טובתם של החסויים.
סבור אני, כי האפוטרופא איזנה היטב בין אינטרסי וזכויות החסויים במתן הסכמתה
להתקנת המצלמות.

9

10 **הגנות מכוח חוק הפרטיות המצדיקות פגיעה בה:**

11

12 31. סעיפים 18(2)(ב), (ג) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 קובעים:

13

14 "18. במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה

15

אם נתקיימה אחת מאלה:

16

18(2)(ב): "הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה

17

חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה"

18

18(2)(ג): "הפגיעה נעשתה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הפוגע;"

19

20 **עריכת איזון האינטרסים בזיקה לנסיבות העובדתיות של המקרה:**

21

22 32. בנסיבות שבפניי, אין בלבי כל ספק, כי הצבת המצלמות הינה פגיעה מוצדקת שמטרתה

23

היחידה היא הגנה על עניין אישי כשר של הפוגע. הפוגעים הם למעשה יתר ילדי החסויים

24

והאפוטרופא במינוי של בית המשפט. ברור ששמירת טובת החסויים מהווה עניין אישי

25

כשר, כמו גם בחינה ופיקוח על האחות הגב' פלמונית ששוהה עם החסויים רוב הזמן

26

ומטפלת בהם בעצמה ושולטת בכל הנוגע לטיפול בהם על ידי מטפלים אחרים. הוא הדין

27

לעניין קיומה של ההגנה האמורה בסעיף 18(2)(ב) לחוק. על המבקשים חובה מוסרית לדאוג

28

להוריהם ולהבטיח כי העובדה שהם מטופלים בידי המשיבה לא תפגע בהם בסופו של יום.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'

א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

33. הגב' פלמונית טרם זכתה לאמונם המלא של גורמי הרווחה, האפוטרופא ובית המשפט, כמי שאכן נוכל לבטוח בה כמי שמגנה על טובת הוריה ויכולה לשקול טובתם באופן אובייקטיבי. המשגיבה הפרה פעם אחר פעם החלטות בית המשפט כאשר החסויים היו במסגרת המוגנת בבית החולים, אך גם לאחר שהועברו לביתם, היא פיטרה עובדים סיעודיים רבים ומנעה מהאפוטרופא לבצע תפקידה בהקשר זה לא אחת. אך חמור מאלה, היא טרם ערכה אבחון פסיכולוגי כפי שקבעתי בהחלטתי מחודש ספטמבר וזאת על אף שמסרה הסכמתה לכך.
34. החלטה נוספת אותה הפרה המשיבה נוגעת לכך שטרם עזבה את בית ההורים, וזאת כאשר המועד האחרון אשר ניתן לה היה 27.10.13 ועד היום לא נתקבלה הודעה בתיק בית המשפט, כי ביצעה הוראה זו.
35. כמו כן, לא ניתן להתעלם מאופייה הבעייתי של המשיבה אשר פעם אחר פעם מפטרת עובדים זרים, איננה ביחסים כלשהם עם מי מאחיה ונטען כלפיה, כי היא משתלטת על ההורים ממניעים זרים.
36. גם הצעתה של המשיבה לפיה יוכלו המבקשים לערוך ביקורי פתע, איננה ישימה נוכח ניסיון העבר והמתחות הגואה בינה לבין אחיה המבקשים. גם לעניין הסקייפ יש לדחות הצעת המשיבה, שכן לצורך כך צריך, כי תתקיים תקשורת בין הצדדים (קרי בינה לבין האפוטרופא ולבין האחים) שכן הסקייפ אינו מופעל אוטומטית אלא מצריך מענה. אם האפוטרופא מסרבת לברך לשלום את נציגת העמותה בביקוריה, אינה מקיימת כל דיאלוג עם אחיה שטוענים כי חוששים ממנה פיזית בהגיעם לבקר את החסויים וזקוקים לאישור מפורש של בית המשפט כאשר הם מגיעים לבקר את הוריהם, כל אפשרות שלפיה הצילום ייעשה באמצעות פעולה דו צדדית שהמשיבה קשורה בה, אינה ישימה ולא תצלח. הניסיון הוכיח זאת היטב. זאת ועוד, תצלומי מסך המחשב אינם מקיפים וניתן להתרשם באופן חלקי ביותר באמצעותם להבדיל ממצלמות במעגל סגור לאורך כל שעות היממה.
37. אין כל חשש מפני פגיעה בעבודת המטפלים או עובדים סיעודיים. מי שמתכוון למלא תפקידו נאמנה, יסתגל עד מהרה לנוכחות המצלמות והדבר לא אמור לרפות ידיו בתפקידו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'

א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1 38. ראוי היה, כי המשיבה הייתה ממנפת בקשת המבקשים להתקין מצלמות בבית החסויים
2 כמי שטוענת שהיא היחידה המסוגלת להעניק טיפול מיטבי בהוריה החסויים. דווקא
3 התנגדותה מגבירה החשש שמא, אין מדובר בדאגה לפרטיות החסויים דווקא, אלא דאגה
4 מפני פיקוח על התנהלותה שלה והצרת צעדיה בשל כך. הצבת המצלמות תוכל לסייע גם
5 למשיבה לפקח על העובדים הזרים והאחרים המטפלים בחסויים. והרי טענותיה שלה היו
6 כי היא מפטרת או לא מעסיקה עובדים סיעודיים בשל העובדה, כי הם לא מוכשרים דיים
7 או אינם ממלאים את הוראותיה. פיקוח על העובדים באמצעות מצלמות הוא גם אינטרס
8 של המשיבה עצמה בסופו של יום.
9
- 10 39. גם טענת המשיבה, כי אילו ניתן היה לברר רצון החסויים לא היה מקום לפגוע בפרטיותם
11 באמצעות התקנת מצלמות, דינה דחייה. ראשית, לא הוכח בפניי כלל כי זה היה רצונם.
12 שנית, אף אם זה היה רצונם, המציאות כיום שונה ופיקוח הנפש והצורך לדאוג לשלומם
13 הוא הצורך המרכזי המצדיק פגיעה גם בפרטיות. ולבסוף, אילו אמורים היינו להתחשב
14 ברצונם, ייתכן שהמשיבה כלל לא הייתה נוכחת בבית ובצמידות לחסויים, שכן לטענת
15 אחיה, החסויים סבלו וסלדו ממנה כל עוד היו צלולים.
16
- 17 38. מכל האמור סבורני, כי הבטחת שלומם וטיב הטיפול בחסויים גובר על העקרונות אשר
18 נקבעו בחוק להגנת הפרטיות ואני מאפשר התקנת המצלמות בדירת החסויים אם כי לא
19 בחדרי המקלחות והשירותים.
20
- 21 39. עלות התקנת המצלמות ימומן מחשבון החסויים ויבוצע ויפוקח על ידי האפוטרופא
22 (העמותה), כאשר הצילומים ישודרו למחשבי המבקשים ומחשבי העמותה. לא מצאתי
23 מקום להעסיק צד ג' בנוסף לעמותה בפיקוח על התצלומים והדבר עלול להוסיף פגיעה
24 בפרטיות שאינה מוצדקת. ביקשו המבקשים המצלמות לצרכי הפיקוח. שיתכבדו ויפקחו
25 הם בעצמם.
26
- 27 40. אני מחייב המשיבה לשלם למבקשים 1,000 ₪ הוצאות משפט.
28

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

א"פ 2262-02-12 משרדהרווחה נ' פלונית ואח'

א"פ 2291-02-12 משרד הרווחה נ' פלונית ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המזכירות תעביר החלטתי לצדדים.
- 2 ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.
- 3 ניתנה היום, כ"ז בכסלו תשע"ד, 30 נובמבר 2013, לאחר צאת השבת, בהעדר הצדדים.

4

5

אסף זגורי, שופט

6

סגן הנשיא

7